

Г.А. Домарецька

УКРАЇНСЬКА МОВА

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

7 клас

Видання друге, змінене і доповнене

*Схвалено комісією з української мови
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

*Схвалено комісією з української мови Науково-методичної ради
з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист № 1.4/18-Г-720 від 19.10.2010 р.)*

Сучасна освіта вимагає нових форм контролю й оцінювання якості знань. Саме тому тестові завдання спрямовано на те, щоб учні могли об'єктивно оцінити рівень своєї підготовки, виявити недоліки і вчасно усунути їх. Це допоможе майбутнім випускникам психологічно підготуватися до незалежного оцінювання, самостійно поповнити та удосконалити свої знання і вміння з української мови.

Посібник «Тестові завдання для перевірки знань. 7 клас» призначено для контроль-ного оцінювання знань і умінь учнів у 7-му класі. Крім завдань, поданих у форматі незалежного оцінювання, у посібник включено граматичні завдання, роботу з текстом, творчі роботи. Виконання таких завдань сприятиме осмисленому сприйняттю граматичного матеріалу, виробленню практичних навичок роботи з текстом, застосуванню теоретичних знань на практиці, розвитку мови.

У запропонованому тестовому зошиті вміщено 4 варіанти тестів до кожної теми.

Вони мають таку структуру:

— завдання 1–3 мають по 4 варіанти відповідей. Кожне завдання оцінюють одним балом. Правильну відповідь потрібно позначити у таблиці знаком Х;

— завдання 4, 5 (на встановлення відповідності) містять дві колонки: назви мовних явищ, позначених цифрами, та лексичний матеріал, позначений буквами. Потрібно встановити відповідність між мовними поняттями й ілюстративним матеріалом. У таблиці правильну відповідь потрібно позначити знаком Х. Кожне завдання оцінюють одним балом;

— завдання 6 (граматичне завдання) сприятиме виробленню практичних умінь в учнів. Завдання оцінюють двома балами. Якщо не все завдання виконано правильно, бал відповідно знижують;

— завдання 7 (робота з текстом) — це конкретне завдання, яке сприятиме виробленню практичних навичок. Завдання оцінюють двома балами;

— завдання 8 (твір-мініатюра) на основі вивченої теми оцінюють трьома балами.

Таким чином учень може набрати 12 балів відповідно до дванадцятибальної системи оцінювання.

Завдання, вміщені у посібнику, дають змогу вчителю не тільки перевірити якість знань, а й навчити учнів шукати правильні відповіді та виробити практичні навички і вміння.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ТЕСТ I. Варіант 1
Повторення вивченого у 6-му класі

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Усі іменники пишуться з великої літери у рядку:

- А) (Л, л) атвія, (Б, б) уковина, (Т, т) ворчість;
- Б) (Д, д) енис, (К, к) рим, (П, п) очаїв;
- В) (Г, г) аличина, (Г, г) рузія, (С, с) учасність;
- Г) (Д, д) онбас, (А, а) рмія, (Д, д) ністер.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Словосполучення іменника з прикметником ужито в орудному відмінку у рядку:

- А) старому дідусеві;
- Б) житнім хлібом;
- В) у літньому саду;
- Г) осінньої пори.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Усі займенники належать до розряду присвійних у рядку:

- А) твій, ваш, наш;
- Б) їхній, той, цей;
- В) свій, такий, такі;
- Г) мій, ми, вони.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

4. З'ясуйте, чим ускладнені речення, подані у прикладах:

Приклади:

- 1) речення зі вставним словом;
- 2) речення із звертанням;
- 3) речення з однорідними додатками;
- 4) речення з однорідними обставинами.

- А) Карпати зачарували нас своєю красою і неповторністю.
- Б) Весна — це, безумовно, найкраща пора року.
- В) Яблуні дихають цвітом росяно, червоно, біло (А. Малишко).
- Г) Червона калино, чого в лузі гнешся? (І. Франко).

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

5. З'ясуйте способи творення прикметників, поданих у прикладах:

Приклади:

- 1) префіксальний;
- 2) суфіксальний;
- 3) префіксально-суфіксальний;
- 4) основоскладання.

- А) предобрий;
- Б) безслідний;
- В) жовтенький;
- Г) далекоглядний.

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

ТЕСТ І. Варіант 1
Повторення вивченого у 6-му класі

ГРАМАТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

6. Подані іменники запишіть у формі родового та орудного відмінків. У дужках вкажіть відміну кожного іменника.

Край — _____.
Подорож — _____.
Шлях — _____.
Дівча — _____.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

7. Прочитайте текст. Запишіть. Визначте стиль мовлення. Підкресліть однорідні члени речення.

Спекотній літній день випив вологу до останньої росини. Весь сад відразу прив'яв, посмутнів... . Тільки одна калина не змінилася, залишилася свіжою, густою, зеленою. Це він її саджав, обкопував, вранці та ввечері поливав (*За Б. Левіним*).

ТВОРЧА РОБОТА

8. Складіть твір-мініатюру на тему «*Мова — скарбниця духовності нашого народу*». Використайте у тексті твору 1–2 складні речення.

ТЕСТ І. Варіант 2
Повторення вивченого у 6-му класі

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Дві букви *Н* пишемо у прикметнику:

- А) греча(н, нн) ий;
- Б) віч (н, нн) ий;
- В) де (н, нн) ий;
- Г) жада (н, нн) ий.

А	Б	В	Г

2. Займенники пишемо разом у рядку:

- А) ні (до) кого, будь (що);
- Б) (ні) хто, (ні) який, що (сь);
- В) казна (хто), аби (з) ким;
- Г) (який) небудь, (чий) небудь.

А	Б	В	Г

3. Числівник є збірним у рядку:

- А) чимало;
- Б) дванадцять;
- В) семеро;
- Г) одна друга.

А	Б	В	Г

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

4. Вкажіть, у якому відмінку вжито іменники з прикметниками у поданих словосполученнях:

Приклади:

- 1) у називному відмінку;
- 2) у давальному відмінку;
- 3) в орудному відмінку;
- 4) у місцевому відмінку.

- А) щасливим життям, рідною землею;
- Б) високій тополі, ширій радості;
- В) на дерев'яному столі, у сільській кузні;
- Г) близька подруга, давній товариш.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

5. З'ясуйте, чим ускладнені речення, подані у прикладах:

Приклади:

- 1) речення зі вставним словом;
- 2) речення із звертанням;
- 3) речення з однорідними означеннями;
- 4) речення з однорідними присудками.

- А) Рідна мати моя, ти ночей неспала (*А. Малишко*).
- Б) Враження дитинства дорогі і пам'ятні.
- В) Річка синіє, зітхає, сміється (*М. Рильський*).
- Г) Українська мова, безперечно, належить до сім'ї слов'янських мов.

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

ГРАМАТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

6. Складіть речення за схемами.

1. _____ = = = = - - - - - .
2. ~ ~ ~ ~ ~ _____ = = = = ~ ~ ~ ~ ~ - - - - - .
3. — • — • — _____ = = = = ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ - - - - - .
4. «П», — а.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

7. Прочитайте текст. Визначте тему та головну думку і запишіть їх. Підкресліть однорідні члени речення у тексті.

Україна — наша Батьківщина. Її надра багаті вугіллям, залізною рудою, а на родючих чорноземах вирощують щедрі врожаї пшениці та інших зернових культур. А яка мальовнича природа України — Дніпро, Поділля, Карпати, Полісся, Крим! Наша Вітчизна подарувала людству прекрасні народні пісні, геніальні твори Тараса Шевченка, Лесі Українки та багатьох інших видатних своїх синів і дочок (*Із часопису*).

ТВОРЧА РОБОТА

8. Складіть твір-мініатюру на тему «Мій обов'язок перед природою». Використайте 1–2 речення зі вставними словами.

ТЕСТ I. Варіант 3
Повторення вивченого у 6-му класі

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Усі іменники написані без орфографічних помилок у рядку:

- А) колодязем, ім'ям, річчю;
- Б) коліром, книгою, решетом;
- В) крайом, статею, знаннями;
- Г) зеленю, подорожжю, відкритям.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Прикметник вищого ступеня порівняння ужито в реченні:

- А) Свій хліб кращий від чужого калача.
- Б) Хоч і хата біла, а без хліба нема діла.
- В) Найсмачніший хліб від свого мозоля.
- Г) Гірка робота, а солодкий хліб (*Нар. творчість*).

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Числівник ужито у рядку:

- А) першість;
- Б) перший;
- В) мільйонер;
- Г) подвійний.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

4. З'ясуйте будову речень, поданих у прикладах:

Приклади:

- 1) просте речення з однорідними членами без узагальнюючого слова;
- 2) просте речення з узагальнюючим словом при однорідних членах;
- 3) просте речення без однорідних членів;
- 4) складне речення.

- А) Шелестить пожовкле листя по діброві (*Т. Шевченко*).
- Б) Я живу, і борюсь, і творю для людей (*В. Забаштанський*).
- В) Навчитися можна всьому: твердості, терпінню, мужності (*І. Драч*).
- Г) Українці любили ластівку, вони вважали її Божою пташкою.

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

5. З'ясуйте, яким членом речення виступають виділені займенники у поданих реченнях:

Приклади:

- 1) підметом;
- 2) додатком;
- 3) означенням;
- 4) служить для з'єднання простих речень у складному.

- А) Дружній громаді не страшна **ніяка** сила (*Нар. творчість*).
- Б) **Ніхто** вченим не родиться (*Нар. творчість*).
- В) **Мене** любов ненависті навчила (*Леся Українка*).
- Г) Я не знаю, мамо мила, **що** тобі і побажати (*К. Перелісна*).

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

ГРАМАТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

6. Запишіть подані складні слова разом, окремо або через дефіс.

Багато/віковий — _____.

Давньо/римський — _____.

Три/поверховий — _____.

Хтозна/чому — _____.

Будь (з) ким — _____.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

7. Прочитайте текст. Визначте тему та основну думку. Підкресліть граматичну основу у 1–3-му реченнях. Випишіть речення з однорідними членами.

Синіє небо. На ньому золоте сонце сипле скрізь гарячими блискучими бризками. По шляху біжать струмочки. Вони дзвенять, підстрибують, танцюють, весело про щось буркочуть. Запишався проти сонця гай. Деревя стоять у блискучих краплях, як у дорогому намисті. Густішою стіною сплелося жито. Поміж його стеблами синіють волошки, жевріють голівки горицвіту, гудуть бджоли.

Високо в небі кричать чайки (*Із часопису*).

ТВОРЧА РОБОТА

8. Складіть твір-мініатюру «Цікава зустріч на канікулах». Використайте речення з однорідними членами, а також речення зі вставним словом.

ТЕСТ I. Варіант 4
Повторення вивченого у 6-му класі

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Якісний прикметник ужито в словосполученні:

- А) яскраві кольори;
- Б) весняний вітер;
- В) дерев'яна скульптура;
- Г) матирина хустка.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Однорідні члени є у реченні:

- А) Зачервоніло над лісом небо.
- Б) Розлились пахощі понад зеленою травою, понад тихою водою.
- В) Восени червоним полум'ям палають клени.
- Г) Місяць кидав на нас своє срібне сяйво.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Складений іменний присудок ужито в реченні:

- А) Свіжа зелень розгойдалась, розгулялась, поплила (*М. Рильський*).
- Б) Люди повинні більше дивитися на зорі, на Стожари, на Чумацький Шлях (*М. Стельмах*).
- В) Повітря було прозорим та ясним.
- Г) Я багато читав про кобзарів — прадавніх героїчних співців України (*О. Бердник*).

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

4. З'ясуйте, якими частинами мови є слова, подані у прикладах:

Приклади:

- 1) числівники;
- 2) прикметники;
- 3) дієслова;
- 4) прислівники.

- А) п'ятиденний, триповерховий;
- Б) сто, двадцять;
- В) потроїти, подвоїти;
- Г) тричі, по-перше.

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

5. З'ясуйте будову речень з прямою мовою:

Приклади:

- 1) пряма мова стоїть перед словами автора;
- 2) пряма мова стоїть після слів автора;
- 3) неправильно розставлені розділові знаки у реченні з прямою мовою;
- 4) речення без прямої мови.

- А) Дівчина каже: «От вам, пане, гостинець» (*Нар. творчість*).
- Б) «Я приніс відповідь на ваш лист», — сказав посланець (*За Є. Шморгуном*).
- В) «Чи не відспівав ти своє, кобзарю» — шепоче вітер (*М. Пригара*).
- Г) Ярослава подумала, що ніщо так не красить людину, як натхнення (*За О. Гончаром*).

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

ТЕСТ І. Варіант 4
Повторення вивченого у 6-му класі

ГРАМАТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

6. Від поданих імен утворіть і запишіть чоловічі й жіночі імена по батькові.

Анатолій — _____.

Ілля — _____.

Кузьма — _____.

Вадим — _____.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

7. Прочитайте текст. Випишіть перше речення і розберіть його за членами речення. В останньому реченні підкресліть прислівники.

Подвиг Каменяра

Світанок його життя починався біля вогню закуреної батьківської кузні, а висока зірка долі догоряла в променях європейської слави.

Після Тараса Шевченка в українській літературі не було постаті такої величини, яка винесла б українське слово на простори світові.

Франко був справді передовою людиною свого часу. Він умів широко мислити, заобрійно бачити (*За О. Гончаром*).

ТВОРЧА РОБОТА

8. Складіть невеличкий твір на тему «Краса зовнішня і внутрішня». Використайте у тексті речення з однорідними членами та речення зі вставним словом.
